

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

від 26 липня 2019 року № 21

Про необхідність усунення Новоархангельською районною державною адміністрацією Кіровоградської області порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Відповідно до статті 30 Закону України від 11.09.2003 № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон № 1160) та на підставі звернення суб'єкта господарювання, Державна регуляторна служба України здійснила експертизу розпорядження Голови Новоархангельської районної державної адміністрації Кіровоградської області від 21.03.2019 № 61-р «Про районну комісію з проведення обстеження стану закладів торгівлі, громадського харчування щодо дотримання вимог законодавства у сфері безпечності харчових продуктів» (далі – Розпорядження № 61-р), та встановила таке.

Розпорядженням № 61-р утворено районну комісію з проведення обстежень стану закладів торгівлі, громадського харчування щодо дотримання вимог законодавства у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів (далі – Районна комісія), якій доручено проводити обстеження стану закладів торгівлі, громадського харчування в районі щодо дотримання вимог законодавства у сфері безпечності й окремих показників якості харчових продуктів з відбором проб харчових продуктів, змивів з предметів, рук та одягу персоналу, та за результатами перевірок складати довідки з висвітленням виявлених порушень.

Водночас, необхідно зазначити, що проведення обстежень, зазначених у Розпорядженні № 61-р, є заходами державного нагляду (контролю) в розумінні Закону України від 05.05.2007 № 877-V «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон № 877) і відповідно підпадають під дію цього Закону.

Частиною четвертою статті 4 Закону № 877 визначено, що виключно законами встановлюються:

- органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності;
- види господарської діяльності, які є предметом державного нагляду (контролю);

- повноваження органів державного нагляду (контролю) щодо зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг;

- вичерпний перелік підстав для зупинення господарської діяльності;

- спосіб та форми здійснення заходів здійснення державного нагляду (контролю);

- санкції за порушення вимог законодавства і перелік порушень, які є підставою для видачі органом державного нагляду (контролю) припису, розпорядження або іншого розпорядчого документа.

Орган державного нагляду (контролю) не може здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності, якщо закон прямо не уповноважує такий орган на здійснення державного нагляду (контролю) у певній сфері господарської діяльності та не визначає повноваження такого органу під час здійснення державного нагляду (контролю).

Відповідно до статті 16 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» місцеві державні адміністрації в межах, визначених Конституцією і законами України, здійснюють на відповідних територіях державний контроль, зокрема, за додержанням виробниками продукції стандартів, технічних умов та інших вимог, пов'язаних з її якістю та сертифікацією, а також додержанням правил торгівлі, побутового, транспортного, комунального обслуговування, законодавства про захист прав споживачів (пункти 5, 8).

Також частиною третьою статті 36 вказаного Закону встановлено, що місцеві державні адміністрації не втручаються у господарську діяльність підприємств, установ і організацій, крім випадків, визначених законом.

У свою чергу, відносини між органами виконавчої влади, операторами ринку харчових продуктів та споживачами харчових продуктів регулює Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі – Закон № 771), який визначає порядок забезпечення безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, що виробляються, перебувають в обігу, ввозяться (пересилаються) на митну територію України та/або вивозяться (пересилаються) з неї.

Статтею 5 Закону № 771 до системи органів виконавчої влади у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів віднесено: Кабінет Міністрів України; центральний орган виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я; центральний орган виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів (компетентний орган). Інші органи виконавчої влади та установи не мають права встановлювати чи будь-яким іншим чином здійснювати регулювання та/або державний контроль, включаючи інформацію про харчові продукти, якщо це не передбачено Законом № 771.

Правові та організаційні засади державного контролю, що здійснюється з метою перевірки дотримання операторами ринку законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин, а також законодавства про побічні продукти тваринного походження під час ввезення (пересилання) таких побічних продуктів на митну територію України визначає Закон України від 18.05.2017 № 2042-VIII «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» (далі – Закон № 2042).

Згідно зі статтею 4 Закону № 2042 до органів виконавчої влади у сфері здійснення державного контролю належать: Кабінет Міністрів України; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини; компетентний орган – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини, або для іншої країни – відповідний орган цієї країни, якому надано повноваження щодо організації та здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин (стаття 1 Закону № 2042).

Таким чином, Районна комісія, яка утворена Розпорядженням № 61-р, не має законодавчих прав проводити обстеження (захід державного нагляду (контролю) стану закладів торгівлі, громадського харчування в районі щодо дотримання вимог законодавства у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів з відбором проб харчових продуктів, змивів з предметів, рук та одяжі персоналу, а також за результатами перевірок складати довідки з висвітленням виявлених порушень.

Відповідно до вимог частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

За таких обставин, положення Розпорядження № 61-р, що містять ознаки невідповідності вимогам законодавства, суперечать ключовим принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону № 1160, зокрема:

доцільності – обгрунтованої необхідності державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми в частині відсутності необхідності запровадження механізму державного регулювання, передбаченого Розпорядженням № 61-р, потреба в якому наразі не визначена чинним законодавством;

адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив, оскільки форма та рівень регулювання господарських відносин в частині проведення обстеження стану закладів торгівлі, громадського харчування в районі щодо дотримання вимог

законодавства у сфері безпечності й окремих показників якості харчових продуктів з відбором проб харчових продуктів, змивів з предметів, рук та одязі персоналу, та за результатами перевірок складання Районною комісією, яка утворена Розпорядженням № 61-р, довідки з висвітленням виявлених порушень, на сьогодні не відповідає вимогам чинного законодавства;

ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, оскільки положення Розпорядження № 61-р обумовлюють додаткове необґрунтоване адміністративне та фінансове навантаження на суб'єктів господарювання у відповідній сфері господарської діяльності;

збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, в частині створення передумов для порушення балансу інтересів усіх учасників відповідних правовідносин.

Керуючись частиною третьою статті 27 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

запропонувати Новоархангельській районній державній адміністрації Кіровоградської області визнати таким, що втратило чинність розпорядження Голови Новоархангельської районної державної адміністрації Кіровоградської області від 21 березня 2019 року № 61-р «Про районну комісію з проведення обстеження стану закладів торгівлі, громадського харчування щодо дотримання вимог законодавства у сфері безпечності харчових продуктів», як таке, що не узгоджується з вимогами чинного законодавства та порушує принципи державної регуляторної політики.

Рішення Державної регуляторної служби України щодо усунення порушень принципів державної регуляторної політики підлягає виконанню у порядку, визначеному статтею 28 Закону № 1160, у двомісячний строк з дня прийняття такого рішення.

Виконання цього рішення передбачає підготовку проекту акта про визнання таким, що втратило чинність розпорядження Голови Новоархангельської районної державної адміністрації Кіровоградської області від 21 березня 2019 року № 61-р «Про районну комісію з проведення обстеження стану закладів торгівлі, громадського харчування щодо дотримання вимог законодавства у сфері безпечності харчових продуктів» та подання до уповноваженого органу копії акта про визнання таким, що втратив чинність, цього регуляторного акта не пізніше одного робочого дня до закінчення строку виконання відповідного рішення.

У разі невиконання рішення уповноваженого органу про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики або

неоскарження цього рішення органом виконавчої влади протягом встановленого в Законі № 1160 строку, дія регуляторного акта або окремих його положень, щодо яких було прийнято відповідне рішення, зупиняється наступного дня з дня закінчення строку виконання такого рішення.

Подання скарги щодо рішення уповноваженого органу не зупиняє дії цього рішення.

**В.о. Голови
Державної регуляторної
служби України**

В. ЗАГОРОДНІЙ